

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง

การบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน

พ.ศ.๒๕๕๓

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ
เรื่อง การบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓

หลักการ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน) มาตรา ๖๘ (๑) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินระบบประปา สามารถมอบให้คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านดำเนินการบริหารกิจการได้

เหตุผล

เพื่อให้การบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านที่เป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ สามารถให้บริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมรับผิดชอบการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านในเชิงธุรกิจด้วยตนเอง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร
เรื่อง การบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน
พ.ศ. ๒๕๕๓

เพื่อให้การบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านที่เป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลสาคร สามารถให้บริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมรับผิดชอบการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านในเชิงธุรกิจด้วยตนเอง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๘ (๑) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน) ประกอบกับอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารกิจการและการบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๔๘ องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสาครและนายอำเภอพระแสง จึงออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสาครไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร เรื่อง การบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑
ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“ระบบประปาหมู่บ้าน” หมายความว่า ระบบประปาซึ่งเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลสาคร ซึ่งได้ดำเนินการมอบให้คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงประปารักษาระบบประปาหมู่บ้านดำเนินการบริหารจัดการ แต่ไม่รวมถึงระบบประปาที่อยู่ในความรับผิดชอบของการประปา-

ส่วนภูมิภาค การประสานครหลวง หรือกิจการประปาระบบหลักที่องค์การบริหารส่วนตำบลสาธุจัดตั้ง
ขึ้น เพื่อให้บริการประชาชนและอยู่ภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่ที่ ๑ ถึง หมู่ที่ ๗ ตำบลสาธุ อำเภอพระแสง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

“แหล่งน้ำดิบ” หมายความว่า แหล่งน้ำใต้ดินหรือแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้สำหรับผลิตประปา
หมู่บ้าน

“สมาชิกผู้ใช้น้ำ” หมายความว่า ผู้ที่ยื่นความประสงค์จะใช้น้ำประปามูลี่บ้าน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปา
หมู่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาให้ทำหน้าที่บริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบ
ประปา

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบ
ประปามูลี่บ้าน

ข้อ ๕ ให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลสาธุ รักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้อำนาจ
ตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตาม
ข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปามูลี่บ้าน มีเหตุผลและความ
จำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ได้ให้ขอทำความตกลงกับนายกองกิจการบริหารส่วนตำบลสาธุ
เพื่อขอยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

หมวด ๒

คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปามูลี่บ้าน

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปามูลี่บ้าน โดยเลือกตั้งจาก
สมาชิกผู้ใช้น้ำประปาของระบบประปามูลี่บ้านนั้น ๆ โดยมีจำนวนกรรมการตามที่สมาชิกผู้ใช้น้ำ
ส่วนใหญ่กำหนด ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ให้คณะกรรมการคัดเลือกกันเองให้มีประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธานกรรมการหนึ่งคน
เหรัญญิกหนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคน โดยให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการประปา ดังนี้

(๑) วางระเบียบใช้บังคับในการบริหารกิจการประปา โดยระเบียบดังกล่าวจะมีผลบังคับก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ เจ้าของประปาแล้ว

(๒) บริหารกิจการประปาให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับให้เกิดความก้าวหน้าและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ

(๓) พิจารณาอนุญาตหรืองดจ่ายน้ำให้แก่สมาชิกผู้ใช้น้ำ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของกิจการประปาเป็นหลัก แต่การงดจ่ายน้ำให้แก่สมาชิกต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ เว้นแต่กรณีตามข้อ ๒๖

(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้องค์การบริหารส่วนตำบลสาธุทราบ และรายงานผลการดำเนินงานให้สมาชิกผู้ใช้น้ำทราบ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลสาธุกำหนด

(๕) ควบคุม ดูแล การทำงานของเจ้าหน้าที่ของกิจการประปา

(๖) จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ยังขาดของกิจการประปาไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำปรึกษาในการบริหารกิจการประปาก็ได้

ข้อ ๗ บุคคลที่จะได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาให้เป็นกรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และเป็นสมาชิกผู้ใช้น้ำของกิจการประปาที่ตนจะดำรงตำแหน่งกรรมการ

(๓) เป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพสุจริตไม่ประพฤติตนเป็นภัยต่อสังคม

ข้อ ๘ บุคคลที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้มีสิทธิได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาให้เป็นกรรมการ คือ

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) หุนจนก และเป็นใบ้ ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

(๓) ตัดขาดสติให้โทษ

(๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ข้อ ๕ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ข้อ ๑๐ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ กรณีที่ยังไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการขอลาออกให้ยื่นหนังสือลาออกต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสภา

(๔) ไปเสียจากหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น

(๕) ปราบภวภายหลังว่าขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘

(๖) ต้องโทษจำคุกฐานกระทำความผิดในคดีอาญา ยกเว้นการกระทำความผิดหลุโทษหรือกระทำความผิดโดยประมาท

(๗) กรรมการว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งให้กรรมการที่เหลือพ้นจากตำแหน่ง

ข้อ ๑๑ กรณีกรรมการว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระน้อยกว่าหรือเท่ากับกึ่งหนึ่งให้มีการเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง และให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่กรณีตำแหน่งที่ว่างลงมีวาระที่เหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่จัดให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่างก็ได้

ข้อ ๑๒ ในการประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๓ มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาดและให้ถือว่าเป็นที่สุด

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษามีสิทธิเข้าร่วมประชุมและมีสิทธิแสดงความคิดเห็นใด ๆ ก็ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

ข้อ ๑๕ ให้ประธานกรรมการส่งรายงานการประชุมให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสภาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันประชุม

หมวด ๓

การบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

ข้อ ๑๖ กิจการประปาหมู่บ้านเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ โดยมอบให้คณะกรรมการดำเนินการบริหารจัดการ

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับ ข้อ ๖ การบริหารกิจการประปาหมู่บ้านให้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ แต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ของกิจการประปา โดยมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลรักษาระบบประปาให้สามารถจ่ายน้ำประปาได้ จัดเก็บค่าน้ำ จัดทำบัญชี และดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ได้รับค่าจ้างตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ

ข้อ ๑๙ การออกระเบียบข้อบังคับของกิจการประปาจะต้องผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา โดยจะต้องไม่ขัดกับข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ

ข้อ ๒๐ การประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำต้องมีสมาชิกเข้าประชุมเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๑ กรณีที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบประปาชำรุดเสียหาย ให้ถือเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา

เว้นแต่กรณีที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบประปาชำรุดเสียหายจนเกินความสามารถของคณะกรรมการในการซ่อมแซมและบำรุงรักษา ให้ถือเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาธุในการพิจารณาซ่อมแซมและบำรุงรักษาให้ระบบประปาสามารถใช้งานได้อยู่เสมอ

ข้อ ๒๒ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลสาธุ บำรุงรักษาแหล่งน้ำดิบของระบบประปาหมู่บ้านให้สะอาดและมีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ผลิตน้ำประปาของกิจการประปาหมู่บ้านอยู่เสมอ

ข้อ ๒๓ ผู้ที่ประสงค์จะใช้น้ำประปาหมู่บ้าน จะต้องยื่นความประสงค์ขอใช้น้ำเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะกรรมการ

ข้อ ๒๔ ค่าธรรมเนียมการขอใช้น้ำ ค่าน้ำ ค่าปรับ ค่าติดตั้งมาตรวัดน้ำ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสาคร

ข้อ ๒๕ การติดตั้งมาตรวัดน้ำ ต้องติดตั้งไว้ในที่เปิดเผยสามารถตรวจสอบได้หรือห่างจากรั้วไม่เกินหนึ่งเมตร

ข้อ ๒๖ ผู้ใดที่ทำให้ทรัพย์สินของระบบประปาหมู่บ้านเสียหาย ผู้นั้นต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่กิจการประปาหมู่บ้าน

ข้อ ๒๗ ผู้ใดโดยทุจริตเอาน้ำประปาหมู่บ้านไปใช้ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขตัวเลขในมาตรวัดน้ำหรือกระทำการใด ๆ ก็ตามเพื่อเอาน้ำประปาไปใช้ ให้งดจ่ายน้ำทันที และจะต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่กิจการประปาหมู่บ้าน และให้คณะกรรมการ โดยได้รับมอบหมายจากองค์การบริหารส่วนตำบลสาครพิจารณาแจ้งความดำเนินคดี

การดำเนินการของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการดำเนินคดีกับผู้ทำให้ทรัพย์สินของระบบประปาหมู่บ้านเสียหายตามข้อ ๒๖ ด้วย

ข้อ ๒๘ กรณีที่มีการยกเลิกการใช้น้ำหรือโอนให้ผู้อื่น ต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบเป็นลายลักษณ์อักษร และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการเสียก่อนจึงสิ้นสุดการเป็นผู้ใช้น้ำ มิฉะนั้นจะถือว่ายังเป็นผู้ใช้น้ำอยู่ และจะต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำตามที่คณะกรรมการหรือผู้ได้รับมอบหมายเรียกเก็บ

ข้อ ๒๙ ระยะเวลาในการเก็บค่าน้ำ และระยะเวลาในการค้างชำระค่าน้ำ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลสาคร

ข้อ ๓๐ ระบบประปาหมู่บ้านอาจมีรายได้ ดังนี้

- (๑) เงินค่าน้ำ
- (๒) เงินค่าธรรมเนียม เงินค่าปรับ
- (๓) เงินบริจาค
- (๔) เงินที่ได้รับการอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร

ข้อ ๓๑ ระบบประปาหมู่บ้านอาจมีรายจ่าย ดังนี้

(๑) รายจ่ายในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการผลิตน้ำประปา ระบบการจ่ายน้ำประปา การบำรุงรักษาซ่อมแซม และการขยายกิจการประปา

(๒) รายจ่ายในการบริหารกิจการประปา เช่น ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ค่าวัสดุ อุปกรณ์

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร กำหนดดังนี้

(๓.๑) ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการไม่เกินหนึ่งร้อยบาทต่อคนต่อครั้ง

(๓.๒) ค่าตอบแทนกรรมการไม่เกินสองร้อยบาทต่อคนต่อเดือน

ข้อ ๓๒ ให้คณะกรรมการหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เก็บรักษาเงินของกิจการประปา นำรายได้ของกิจการประปาฝากธนาคารในนามของกิจการประปาทั้งจำนวนภายในวันที่มีรายได้ ถ้าฝากในวันที่มีรายได้ไม่ทันให้นำฝากธนาคารในวันทำการถัดไปทั้งจำนวน หากมีความจำเป็นจะต้องเก็บรักษาเงินไว้จ่ายในกรณีเร่งด่วนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ไม่เกินห้าพันบาท

ข้อ ๓๓ ให้คณะกรรมการกำหนดตัวบุคคลในคณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจเบิกจ่ายเงินของกิจการประปาหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่าสองคน

ข้อ ๓๔ การเบิกเงินของกิจการประปาหมู่บ้านต้องลงลายมือชื่อในการเบิกจ่ายอย่างน้อยสองคนของผู้มีอำนาจเบิกจ่าย

ข้อ ๓๕ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลสาคร กำหนดรูปแบบการทำบัญชีของกิจการประปาหมู่บ้านแก่คณะกรรมการ โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลสาครตรวจสอบการเงินและบัญชีปีละสองครั้ง ครั้งหนึ่งภายในเดือนมีนาคมและครั้งที่สองภายในเดือนกันยายนของทุกปี หากพบข้อบกพร่องให้แจ้งคณะกรรมการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

ข้อ ๓๖ ให้คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายได้และรายจ่ายของกิจการประปาหมู่บ้านรายงานให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสาครทราบภายในวันที่สิบของทุกเดือนตามแบบรายงานแนบท้ายข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

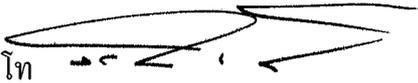
ลงชื่อ

(นางอาภรณ์ อนันกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสาคร

เห็นชอบ

เรือโท

(ครรชิต บุญสิทธิ์)

นายอำเภอพระแสง

๗ 8 มี.ค. 2553

